

heller ikke har optaget en saadan Bestemmelse her i Loven, finder jeg, som sagt, at Vedkommende, der har Rettigheden, i visse Tilfælde ene og alene bliver undergivet Landvæsenkommissionens Skjøn, endog i Spørgsmaal om Eiendomsrettigheder, men dette Skjøn kan let komme til at gaa i modsat Retning af, hvad de ordinære Domstole ville skjønne. Vi have haft Exempler paa, at der ved Spørgsmaal om Vand's Benyttelse har været afgivet en Kjendelse baade af Landvæsenkommissionen og af Overlandsvæsenkommissionen, at Spørgsmaalet er blevet indanket for Episteteret, og at denne har underkendt baade Landvæsenkommissionens og Overlandsvæsenkommissionens Kjendelse. Jeg vil derfor henstille til ærede Medlemmer, om det dog ikke er at gaa for vidt her at give Landvæsenkommissionen og Overlandsvæsenkommissionen en saa uindskrænket Ret i Henseende til Expropriation, at de, hos hvem der exproprieres, under alle Tilfælde og Omstændigheder skulle være nøiede med det Skjøn, som Landvæsenkommissionen afgiver, uden at være bunden ved nogen Lovregel. Jeg kan derfor ikke være med til at stemme for Forslaget under Nr. 4.

Jagerslev: Den høitærede Sidenrigsminister erklærede, at han foretrak det principale Vædringsforslag under Nr. 1 til § 2 fremfor det subsidære, og det ærede Medlem, som førte Ordet paa Forslagsstillernes Vegne, ventede ikke dette, hvad den ærede Minister ogsaa selv antog kunde være rimeligt. Jeg ventede det heller ikke. Det er muligt, at det kommer af, at man ikke forstaaer at læse det eller at læse det paa samme Maade, som den ærede Minister læser disse Forslag; men det forekommer mig heller ikke, at vi i saa Henseende fik en i alt Fald for mig tilstrækkelig Forklaring af den Betydning, den høitærede Minister tillægger Forslagene. Jeg tillader mig at spørge den ærede Minister: naar det principale Forslag foreslaar at rette „de Cieres Jorder“ til „de Eiendommens Jorder“, om den ærede Minister saa forstaaer „Eiendom“ omtrent som „Matrikulnummer“, som en enkelt Eiendom? Hvis det er Tilfældet, kan jeg ikke have nogen Betænkelighed ved at stemme for, hvad den ærede Minister ønsker. Men hvis det ikke er Tilfældet — og det forekommer mig, at de „Eiendommens Jorder“ næsten er synonymt med „de Cieres Jorder“, det vil i de fleste Tilfælde falde sammen — er jeg tilbøjelig til at stemme for det subsidære Forslag, idet jeg har læst det principale Forslag som kun indeholdende en lille Nuance, i Forhold til Udtrykket i § 2 „de Cieres Jorder“. Hvis imidlertid den Forudsætning gælder, som jeg har tilladt mig at fremsætte, at „Eiendom“ skal betragtes som Matrikulnummer, som en speciel, enkelt Eiendom, skal jeg ikke have Noget imod ogsaa at stemme for det principale Forslag, men det er imidlertid kun under den Forudsætning, at jeg kan gjøre det.

Jeg skal tillade mig at fremkomme med nogle enkelte Bemærkninger angaaende Forslaget under Nr. 4, som blev begrundet af det ærede Medlem for Rjødshavns 6te Valgkreds (Hindenborg). Jeg er i den Henseende enig med den ærede Læser, som sidst havde Ordet, at jeg ikke kan være med til at tilraade Vedtagelsen af dette Forslag. Den ærede Minister modsatte sig ikke bestemt Forslaget og sagde, saa vidt jeg opfattede det, at han erkjendte, at Reglen i Forordningen af 5te Marts 1845 ikke var fuldkommen rationel, og det kan vistnok være fuldkommen sandt. Det er overordentlig vanskeligt at give udtømmende Bestemmelser i disse Tilfælde. Det ærede Medlem, som begrundede Vædringsforslaget, mente, at efter Retserdighedens Grundfæstninger osv. kunde og burde man ikke fastholde denne Bestemmelse, fordi der kunde tænkes Tilfælde, hvor den var mindre heldig, hvilket han nærmere søgte at paavise. Det kan meget godt være, at man rent juridisk taget kan have Noget at indvende mod disse Bestemmelser, men jeg skal derimod tillade mig at bemærke, som det alt er anført, at det jo er meget ønskeligt, at Landvæsenkommissionerne ikke skulle gaa efter et rent Skjøn, men efter Lovregler, hvor det er nogenlunde muligt at fastsætte saadanne. En Grund til at holde paa den her citerede Forordning, og det er praktisk Grund, forekommer uenigtelig den mig at være, at den nu i en Række af Aar er prøvet overalt i Landet under Forhold, der staa nogenlunde parallelle, eller i alt Fald nogenlunde kunne sammenlignes med de her omhandlede, nemlig ved Jordstaaelsene og deslige til Sernbaneanlæg, og jeg har ikke hørt, at det har givet Anledning til væsentlige praktiske Vanskeligheder eller Misnøje paa noget Punkt. Jeg tror ogsaa, at de Erstatninger, som tillægges Brugerne, i Reglen ville være nogenlunde rundelige ved Anvendelsen af disse Bestemmelser, og specielt skal jeg bemærke, at naar det ærede Medlem nævnte, at naar Cierne faae en Erstatning af 500 Rd. pr. Lønde Land, medens Fæstteren skal nøies med et Afslag af 20 Rd. i Afgiften, som er stipuleret, for Afstaaelsen af en saadan Lønde Land, vil Enhver, der kender Fæstekontrakter, erkjende, at det vil være en overordentlig gunstig Stilling for Fæstteren. Naar man betragter det i Forhold til, hvad der er den sædvanlige Fæsteafgift, kan det ikke benægtes, at i praktisk Henseende vil det være meget heldigt for Brugerne. Derfor forekommer det mig ogsaa, at der er Grund til at holde paa Reglen. Endvidere skal jeg bemærke hvad Brugerne i Almindelighed angaar, at der gives Brugerne fuldstændig Erstatning for midlertidig Skade her, ligesom ved Landevejs- og Sernbaneanlæg. Det vedkommer ikke Cieren; det er kun for Afstaaelsen af det egentlige Grundstykke, at Cieren faaar Erstatning, Brugerne faaar altsaa et forholdsvis Afslag i Afgiften, og det synes mig ikke, at der kan indvendes Noget her imod. Det ærede